

Op stap met Perception

Leo Stockmann

Edukatief

Soms wordt een redakteur van Noorderbreedte uitgenodigd voor een reisje. Zo ging ik mee over zee naar Schiermonnikoog om er een beetje opgevoed te worden. Voor wat er tijdens de excursie is verteld door de reisleiders verwijs ik naar Noorderbreedte 1989-4.

Peter Huig en Joost Lobstein hebben een wat moeilijke naam gekozen voor hun excursiebedrijfje. Perception betekent waarneming, gearwording. Edukatief komt van het Franse woord educatief, wat opvoedend betekent. Perception edukatief is dus letterlijk: opvoedende waarneming. Kort gezegd komt het er op neer dat je tijdens de excursie uitleg krijgt bij hetgeen je ziet. Je wordt een beetje opgevoed. Dat verhoogt de waarde van je waarneming.

De zeereis heen bij laagwater

Met de naam Perception Edukatief voor ogen reed ik op de vroege ochtend van 10 september 1989 vanuit Eelde naar Lauwersoog. Het was bewolkt, de stad was nog stil en een kapmeewer op de Paterswoldse weg nam alle tijd een patatje te eten, ik moest er bijna voor wachten. Maar de meewer verplaatste mijn gedachten al naar zee en eiland.

Vanuit het havenje bij Expozee zouden 50 mensen met de boot Noorderbreedte (zie Noorderbreedte 1989-2) vertrekken naar Schiermonnikoog. Er drentelden al mensen rond, eenlingen, duo's en een paar groepjes. In het havenje lagen meerdere scheepjes. Geessien-Neeltje uit Pa-

terswolve, Ole Pinelle, Abel Tasman en ook Wachter van Rijkswaterstaat. Alle 50 mensen werden wachter. Noorderbreedte kwam namelijk pas aanvaren vlak voor het officiële tijdstip van vertrek. De kajuit liep vol, allen veroverden een stoel en het eerste kopje koffie was gratis. De boot voer af, de uitleg begon. Helaas was vanuit de boot een blik over het Lauwersmeergebied niet mogelijk. De kajuit lag te laag en/of het land lag te hoog.

We passeerden de sluis bij Lauwersoog. De balken van de sluis waren op hoogwaterlijn hoogte begroeid met blaaswier, voor de dijk dobberden enkele eidereenden. De zee was kalm en grijs, de lucht grauw. De boot had wind en stroom tegen en met een snelheid van ca. 10 km per uur voeren we over de Waddenzee. De tweede stuurman had moeite met het vinden van de bakens omdat de voorruit natgespetterd was en zo het zicht belemmerd werd. Op de zandbanken zaten vele eidereenden met en vele eidereenden zonder parasitaire wormen. Om 10.37 uur passeerde de veerboot Brakzand. Op dat moment zat de helft van de mensen al op dek. In de kajuit werd gelezen (in Noorderbreedte), gepraat en erg weinig gerookt. De mensen waren op zijn Hollands gekleed. Alleen enkele fel gekleurde regenjacks gaven wat kleur aan

het geheel. Een Duitstalig meisje was een kopie van de buurvrouw van mijn moeder. Mooi om naar te kijken.

Rondje Schier

Vijftig fietsen zoefden over dijk (momenteel gelukkig met gras begroeid) en schelpenpaden. Bij de Westerplas zaten duindoorn en vlier vol bessen en wachtten de komst van trekvogels af. Een zeldzame vogel was er niet te zien. In het water wachtte een reiger op een lekkere hap. Op het westerstrand werd in woord en daad uitleg gegeven over duinvorming. In de duinen aan de noordzijde van het eiland bloeide een perkje parnassia. De oude kalkarme kopjesduinen waren vooral begroeid met mos. Eigenlijk zou hier geen kalkrijk schelpenpad over heen moeten lopen. 'The Kittiwake' (drieteenmeeuw) aan de Bodweg was gevuld met kleuters. De walviskaken in het dorp wekten eelstus op die door een portie patat weer ongedaan werd gemaakt.

Verder ging het, nu via het berkenbos met de heksenbezems naar de Kobbeduinen. Er werd te snel gefietst, enkelen konden niet meekomen. Maar aan het eind van de rit werd natuurlijk op hen gewacht. Lopend bereikten we een slenk, waardoor het zeewater naar binnen kon dringen en weer terug kon stromen met achterlating van een sliklaagje.

Bij het bakken begon de zon wat te schijnen. Stormvloedlagen waren zichtbaar aan een geërodeerde kwelderrand. Op de kwelder bloeiden oa. Engels gras, zilte schijnspurrie, schorrekruid, lamsor en zeeaster, aan de voet van de dijk melkkruid. Het was tijd om terug te gaan naar de boot. De fietsen werden weer ingeleverd, op een kar gezet en afgevoerd. Ik heb maar één lekke band genoteerd, reeds na vijf minuten fietsen. Vier handen zorgden voor een snelle reparatie.

De zeereis terug bij laagwater

De zee was nog grijs, de lucht nu grijsblauw. Een lange streep water werd beschenen door de zon. De stemming aan boord was rustig. Om 16.55 uur passeerde de veerboot Rottum. De Noorderbreedte deinde wat meer dan op de heenweg, enkele mensen gingen van dek vanwege het overslaande water. Een paar kapmeeuwen vergezelden de boot. Van de eidereenden was geen spoor meer te bekennen.

Bij het sluisje van Lauwersoog dobberden we tien minuten rond voor we naar binnen mochten. Spoedig bereikten we het havenje bij Expozee. In meerdere variaties werd afscheid genomen van de schippersfamilie en excursieleiders. Een reisje met Perception Edukatief is zeker aan te bevelen.